Ч. 28 Субота 7 (19) лютого 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтовоі.

Рекламациі незапечатані вільні від оплати почтовоі.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскоі“.

Передплата у Львові в аґенциі дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциі:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·75
Поодиноке число 3 кр.

Сойм краєвий.

(24 засїданє з дня 12 лютого 1898).

На початку сего засїданя відповідав правительственний комісар, радник Двору ґр. Лось на інтерпеляциї, а іменно:

Справа побираня податку громадскими збирачами.

Пос. Швед і товариші запитували, чи правительство схотїлоби повірити побір податку ґрунтового і клясово-домового громадам від ...ка урядів податкових віддалених і позво... громадам, а взглядно установленим гро... збирачам квітувати зложені податки, а ... чи схотїло би правительство дати тим ...м відповідну винагороду. На то маю ... відповісти:

Теперішнїй спосіб збираня податку ґрунтового і клясового заведено на загальне жаданє цїлого краю, взглядно інтересованих громад, котрі не хотїли займати ся збиранєм податків раз длятого, що не були до того обовязані, а відтак що не мають відповідного до того образованих людий і фондів на їх оплату. Досить вказати на то, як численні були давнїйше спроневірення податків, яких допускали ся збирачі а навіть самі начальники громад, а котрі годі було усунути, бо докладна контроля була просто неможлива.

Усуненє давнїйшого способу збираня податку давнїйшим способом коштувало адміністрацию скарбову богато жертв сполучених з утворенєм 106 нових урядів податкових; а коли давнїйший спосіб пп. інтерпелянтам здаєсь лїпшим, то хиба длятого, що мають на оцї лиш не многі єго добрі сторони а не добачують дуже многих єго злих сторін. Передовсїм загальне говоренє, що податник мусить зробити 25 до 30 кільометрів, щоби дістати ся до уряду податкового, не відповідає дїйстности. До 1887 р. було в краю 74 урядів податкових; тепер єсть їх 180. Віддаль від урядів податкових виносить нинї лиш кілька, рідко 15 кільометрів а громади у віддаленю 25 до 30 кільометрів суть хиба дуже рідкою виїмкою. Впрочім вільно нинї сплачувати податок через почтові каси ощадности, а відтак і вільно тим громадам, що хотять, збирати податок, під услівями, котрі звістні добре всїм громадам, і так: Треба внести поданє до староства, що уповажняють якусь особу до побираня від них податків, а ті повномічники мусять потвердити то своїми підписами, що приймають то повномочиє. Дальше вимагає ся, щоби збираючі держали ся формальностий вимаганих манїпуляцию рахунковою і касовою. Розуміє ся, що ті повномочники, чи ними суть громади, чи приватні люди позістають лиш в приватних відносинах до тих, що їм дали повномочиє, а віддані їм гроші податкові, не поквітовані урядом податковим не можуть уважати ся заплаченими. Уряди податкові старають ся всїма силами о то, щоби всїх податників одного дня відправити а коли були случаї, що то не могло стати ся, то вина в тім самих податників. Сільскі податники не держать ся точно термінів, але приходять до уряду, коли їм то догідно, а тогди стрічають часто богато податників з иншої громади, для котрої як-раз той день був призначений, а котру передовсїм треба увзглядити. Отже коли в такім случаю уряд не в силї відправити всїх контрибуентів, то не можна за то докоряти самій системі збираня податків.

На інтерпеляцию пос. Поточка в справі виданя розпорядженя в цїли обниженя податку з ґрунтів, виставлених на шкідливий вплив лїсів, відповів правительственний комісар, що нема законної постанови, на котрій таке розпорядженє могло би оперти ся. Справа ся не вимагає впрочім управильненя, бо вплив лїсів на ґрунти увзглядено при клясифікациі ґрунтів.

На інтерпеляцию пос. Окуневского сказав правительственний комісар, що доходженє в справі затверджения акту лїцитацийного права польованя в Трудовачи пов. золочівского єсть тепер в ходї.

З порядку дневного передано внесенє пос. Варжехи, щоби роблено топки соли по пів кільо ваги комісиі сільній. — Справу реґуляциі спільно уживаних ґрунтів ухвалено в третім читаню. — В справі увільненя 164 нових домів у Львові маючих побудувати ся з причини реґуляциі міста ухвалено дотичний проєкт закона.

Справа дїленя парцель.

Відтак завела ся дебата над внесенєм пос. Пілята в справі означеня мінімальпого простору катастральних парцель. Комісия ставила внесеня, щоби при подїлах ґрунтів вільно бу-

---

15)

Остров з закопаними скарбами.

(З анґлїйского — Р. Л. Стівензона.)

(Дальше).

ЧАСТЬ ТРЕТА.

Хата з кругляків.

Глава сїмнайцята.

Дальше розповідає доктор: Як они покинули корабель.

Було може пів до другої, коли обі лодї „Гіспанїолї“ відплили до острова. Капітан, сквайр і я зробили в каютї раду. Як би був показав ся лиш найменший знак, то ми були би кинули ся на тих шістьох бунтівників, що остались на корабли, булиби відрізали линву від якоря, а відтак були би пустили ся на отверте море. Але не було вітру, а щоби наше невідрадне положенє ще погіршити, приніс нам Гунтер вість, що Джім Гакінс вліз потайком до одної лодки та поплив з тамтими другими на остров.

Ми анї на хвильку не сумнївали ся о Джімі Гакінсї, але ми не були спокійні о єго безпечність. При тім недобрім настрою, в якім знаходили ся наші люди, ми дуже сумнївали ся, чи ще коли побачимо того хлопця. Смола формально топила ся в шпарах, а в тім місци так якось погано заносило, що я мало не розхорував ся. Коли де були у воздусї пропасниця і червінка, то певно в сїй паскуднїй пристани. Тоті шість драбів сидїли під кришею з вітрила на переднім кінци корабля та воркотїли. Там коло берега, саме при устю ріки видїли ми добре прикріплені лодки, в котрих сидїло по однім чоловіцї. Один з них посвистував собі звістну пісню: „Лїллїбуллеро“.

Годї вже було й висидїти так без нїякої роботи. Ми постановили длятого, щоби Гунтер та я сїли в йоллю [1]) та поїхали на сушу розвідати ся.

Позаяк ґіґи стояли на право від нас, то Гунтер і я пустились як-раз в ту сторону, де на карті була назначена хата з кругляків. Ті оба, що лишились були на вартї в лодках, видко, дуже занепокоїли ся, коли нас побачили, і я видїв, як тота честна пара зачала розмавляти і чогось живо розкладати руками. Було би може стало ся инакше, як би они були пішли зві. там і дали Зільверови знати, що ми ідемо. Але видко, що они мали такий наказ і длятого анї не рушили ся, лиш сидїли в лодках та зачали знову висьпівувати: „Лїллїбуллеро“.

Беріг робив тут малий закрут, задля чого я так покермував, що ми заплили поза него, і ґіґів не було видко, ще заким ми причалили до берега. Я вискочив, і накинувши велику шовкову хусточку на капелюх від спеки та взявши пістолети в обі руки, пустив ся бігцем.

Я ще не зробив сто кроків, як вже й опинив ся перед хатою з кругляків, котрої подаю тут короткий опис:

Майже на самім вершку якогось горба випливала з жерела сьвіжа водиця. Отже на тім горбі, обнимаючи жерело, була сильна хата з кругляків, в котрій могло помістити ся що найменше сорок до пятьдесять осіб, а з кождого боку були в ній отвори до стріляня з мушкетів. Доокола хати, досить далеко, був ліс вирубаний і стояв частокіл на сяжень високий, без дверий або якого небудь отвору — за масивний, як щоби єго без великого труду можна було розвалити, а з другої знов сторони за отвертий, як щоби за ним могли крити ся ті, що єго би облягали — от і цїла кріпость. Люди в тій хатї могли отже мати значну перевагу над тими, що їх би облягали. Они могли стояти там спокійно і безпечно та стріляти до своїх противників як до куропатв. Заосмотрені достаточно в поживу і маючись на бачности, могли они тут держати ся і проти цїлого полку.

Особливо жерело мене тут надило. Бо хоч ми в каютї „Гіспанїолї“ мали под статком зброї і муниції, всякої ласої поживи та напитків, то таки не мали ми води, а то річ найважнїйша. Я ще думав о тім, коли далеко по цїлім острові поніс ся крик смерти якогось чоловіка. Хоч я при ивив ся ріжним видам смерти на побоєвищах — я був, бачите, вояком під командою Єго королївского Величества князя Кумберляндского та й був зрапений в битві під Фонтноа — а все-таки забив менї живчик як би в горячцї.

— То Джіма Гакінса убили — така була моя перша гадка.

Таки то щось варта бути доктором. В на-

[1]) Йолля — найменша лодка зпоміж тих, які суть звичайно на більших кораблях.

ло ділити катастральні парцелї на части лиш в той спосіб, щоби кожда з тих частий обнимала: бодай 25 арів, або чверть гектара (695 квадратових сяжнїв), скоро парцеля записана в катастрі яко ріля, сїножать або пасовиско; бодай півтора гектера (два морґи 970 сяжнїв квадр.) коли дїлена парцеля єсть записана в катастрі яко лїс. — Пос. Вайгінґер ставив внесенє, щоби над сею справою перейти до порядку дневного. — Пос. Бернадзїковский сказав між иншим, що сей проект має хиба на цїли витворити пролетарият і позискати більше число робітників для обшарів двірских. (Загальне порушенє в палатї). Бесїдник заявив ся за переходом до порядку дневного. Так само заявили ся і посли: Вахнянин і Новаковский. По замкненю дискусиї промавляло ще кілька бесїдників, а іменно пос. Пілят і Пінїньский. Сей послїдний поставив внесенє, щоби справу сю відослати до Видїлу краєвого. За тим заявив ся і пос. Мерунович. Против внесеня промовляли: Клеменсевич, Мерунович, Сьредпявский, Крамарчик і Милан. Остаточно відослано справозданє о внесеню посла Пілята до Видїлу краєвого.

Новинки.

Львів дня 18-го лютого 1898.

— **Іменованя.** П. Мінїстер віроісповідань і просьвіти іменував учителя школи вправ при семинариї учительскій в Тернополи Войт. Венґжиньского таким-же учителем при семинариї у Львові, а старшого учителя при народній школї в Щирци Йос. Швайковского, учителем школи вправ при учительскій семинариї в Тернополи.

— **Ц. к. краєва Рада шкільна** іменувала учителями: Мих. Телишевского при 1-кл. школї в Раківци, Кар. Питковску в Рунґурах, Андр. Шмату в Побужанах, Мар. Котикову молодшою учителькою при 1-кл. школї в Ряспій польскій, Евст. Галевича учителем при 1-кл. школї в Довгополи.

— **Будова шкіл.** Ц. к. краєва Рада шкільна признала безпроцентові позички на будову шкіл громадї Могильниця, пов. теребовельского, в квотї 3.500 зр., громадї Чолгани, пов. долиньского, в квотї 2.000 зр. і громадї Бартківка, пов. березівского, в квотї 3.000 зр.

— **Стипендийну запомогу** з фонду бл. п. Петра Целевича в квотї 100 зр. річно, продовжив совіт „Народного Дому" на шкільний рік 1897/8 Викторови Хилякови, окінченому студентови фільософії у Відни, для осягненя степеня доктора фільософії.

— **Асентерунок.** В округї Х-го корпуса (перемиского) буде відбувати ся побір войсковий в тих днях: (9 полк піхоти) Миколаїв — 1 до 4 марта; Жидачів — 5 до 11 марта; Калуш — 1 до 10 марта; Розпятів — 12 до 15 марта; Долина — 17 до 22 марта; Болехів — 23 до 28 марта; Сколє — 30 марта до 5 цьвітня; Стрий — 20 до 27 цьвітня. — (10 полк піхоти) Бірча — 2 до 5 марта; Добромиль — 7 до 10 марта; Бжозів — 12 до 18 марта; Динів — 21 до 24 марта; Кривча — 26 до 29 марта; Перемишль — 30 марта до 25 цьвітня. — (45 полк піхоти) Устрики долїшні — 1 до 5 марта; Лїсько — 7 до 10 марта; Балигород — 12 до 15 марта; Коросно — 17 до 28 марта; Риманів — 30 марта до 1 цьвітня; Сяпік — 4 до 27 цьвітня. — (77 полк піхоти) Дрогобич 1 до 16 марта; Старе місто — 17 до 24 марта; Турка — 26 марта до 5 цьвітня; Самбір — 20 до 30 цьвітня. — (89 полк піхоти) Яворів — 1 до 5 марта; Краковець — 7 до 10 марта; Мостиска — 12 до 19 марта; Судова Вишня — 21 до 24 марта; Рудки — 26 до 30 марта; Комарно — 31 марта до 5 цьвітня; Городок — 20 до 23 цьвітня; Янів — 25 до 29 цьвітня; Рава — 1 до 15 марта. — (90 полк піхоти) Ниско — 1 до 9 марта: Лежайск — 11 до 16 марта; Ланцут — 18 до 30 марта; Сїнява — 1 до 5 цьвітня; Ярослав — 20 до 29 цьвітня; Чесанів — 1 до 5 марта; Любачів — 7 до 12 марта.

— **З кругів зелїзничих** Цїлий ряд нещасливих випадків на зелїзницях в протягу минувшого року заставив мінїстерство зелїзниче призадумати ся поважно над справою перетяженя служби, котре, як стверджено, було головною причиною нещасть. Мінїстерство вислало одного висшого урядника до Нїмеччини, котра під тим взглядом має взірцеві урядженя, і на основі зібраних дат уложило нові приписи для зелїзничої служби. Кошти переведеня тих реформ виносять 1 мілїон зр. річно і мінїстерство скарбу вже їх потвердило. Головною основою тих приписів є скороченє часу служби для того персоналу, від котрого в першій лїнії зависить безпечність руху, отже для урядників руху, машинїстів, дорожників, зворотничих і т. д. Істнуючу нинї 24 годинну службу усунено тепер цїлковито, а надто навіть при коротш... службі павза мусить виносити що найменше 1... годин.

— **Самоубийство божевільної.** На просторони межи Туховом а Плїснию кинула ся під колеса поїзду божевільна жидівка Тонї Зільберман. Минулого року утопила она в приступі помішаня ума свою трилїтну дитину.

— **Не здурив.** Один дотепний берлиньский купець, котрому крадено заєдно з виставового вікна виставлені там вина і напитки, попав на ориґінальну вигадку, аби раз на все відстрашити непрошених любителїв его напитків. Поприлїпляв на всїх виставових фляшках картки з написом: „Призначене лише для злодіїв" — і поуставлявши їх у вікнї був пересьвідчений, що нї один злодій не рушить так назначеної фляшки. Однако грубо помилив ся, бо коли на другий день рано заглянув до виставового вікна, не найшов там нї одної фляшки. Видко злодії не дали себе обманити.

— **Процес о спроневіренє** відбув ся перед краківским судом присяжних против двох официяліетів, що були в службі у ґр. А. Потоцкого в Кшешовичах і на підставі фалшивих виказів тижневих виплат робітникам, украли в спілцї з головним виновником, а своїм зверхником Мадейским звиж 55 тисяч зр. Мадейский украв найбільше, бо звиж 47 тисяч, але утїк і доси его не зловлено, а два другі, Шпорн і Прусак, що ставали перед судом, украли 8.000 зр., з того Шпорн 5.000 зр., а Прусак 3.000 зр. Ті гроші они прогуляли в товаристві веселих женщин в Кракові. Оба признали ся до вини, а суд по переведеній розправі засудив обох на кару тяжкої вязницї по 8 місяців. Пошкодованого ґр. А. Потоцкого відослав суд на дорогу цивільного процесу.

— **Огнї.** В Пнятинї, перемишляньского повіта, погорів дня 15-го с. м. дім, в котрім містила ся громадска канцелярия. При ратованю по... ся чотирох тамошних селян.

Переписка зі всїми і для всі...

Оповістки.

— С. Кормана Мапа комунїкаций Галичини і Буковини, можна дістати в книгарни Г. Альтенберґа, Львів, площа Марияцка, ч. 4. Цїна мапи разом з додатком статистичним, в формі книжки, 1 зр. 80.;

шім званю треба борзо дїлати. Отже я й зараз рішив ся, і не тратячи часу, вернув до берега та скочив до йоллї. На щастє умів Гунтер добре робити веслом. Лодка пігнала ся стрілою по водї і ми борзо доплили до шунера та й за хвильку станули на нїм.

— Оптой чоловік — сказав капітан Смолет, показуючи на него — ще не дуже зіпсований. Він мало що не зімлїв, коли почув той крик! Треба лиш маленької нагоди, а він пристане до нас.

Я розповів капітанови мій плян, і ми відтак розваживши его добре, взялись виконати его.

Старий Рідрус мусїв станути собі з трема чи чотирома набитими мушкетами і з матерацом, призначеним для обезпеки его особи, в критих сїнех межи каютою а льожі. Гунтер підплив тимчасом під вікно на позаднім кінци корабля а Джуйс і я паклали на лодку пороху, мушкетів, міхів з сухарями, бочівок з маринованим мясом, бочівку коняку і мою неоцїнену скринку з лїками.

Сквайр і капітан стояли за той час па покладї, а сей послїдний закликав сокерника, котрого можна було уважати за проводира тих ворохобників, що остались на корабли.

— Мастер Гендс — сказав він — як видите, ми оба маємо кождий по парі набитих пістолетів в руцї. Скоро би котрийсь з вас шістьох дав хочби лиш найменший знак, то зараз застрілимо вас на місци.

Они таки добре напудили ся та по короткій нарадї побігли сходами в долину, без сумнїву в тій цїли, щоби зайти нас з заду. Але коли побачили, що там стоїть Рідрус з набитими рушницями, вернили ся зараз назад, а один з них заглядав осторожно поза угол від льожі.

— Вступи ся псе! — крикнув капітан.

Він борзенько відсунув голову і поки що ті боягузи й не показали ся.

Тепер наклали ми на лодку такий набір, який лиш она могла унести; Джуйс і я вилїзли відтак вікном, спустили ся на лодку і з цїлої сили стали робити веслами та поплили до берега.

Ся друга їзда була вже для тих, що стояли на вартї, якоюсь підозріною; они перестали знову посвистувати свого „лїллїбуллеро", а один з них, як-раз коли ми запливали поза малий клин, вискочив на беріг і щез. Мене таки аж брала охота змінити тепер свій плян та знищити їх лодки, але я бояв ся, що Зільвер з своїми приклонниками міг би бути десь близько і длятого не хотїв такою сьмілостию поставити все на одну карту.

Ми вийшли па беріг в тім самім місци, що і перед тим, та почали безпроволочно запровіянтовувати ту хату з кругляків. Набравши споро всего на себе, пустили ся ми перший раз туди та покидали наші запаси почерез частоколи. Підчас коли з кількома набитими мушкетами лишив ся в хатї на вартї, вернув Гунтер і я назад до йоллї та понабирали на себе запасів другий раз. Так робили ми не відпочиваючи, аж позносили весь набір, а відтак оба слуги лишили ся в тій хатї, а я поплив знову до „Гіспанїолї".

То, що ми зважились вдруге забирати провіянт, видаєсь більшою сьмілостию, як она була в самім дїлї. Ворохобники, що правда, були числом сильнїйші від нас, але ми за то були узброєні. Та й з тих людий на острові не мав анї один мушкети при собі, а заким би они могли були підійти так близько, що були би нас засягнули кулями з пістолетів, то ми мабуть були би хоч з половину з них вистрілями.

Сквайр, що тепер знову був такий самий як давнїйше, чекав у вікнї на мене. Він привязав лодку, на котру ми вдруге наклали набір так борзо, як би від того наше житє зависїло. Та й знову набрали ми маринованого мяса, пороху і сухарів, а до того ще по одній мушкетї і по одній шабли для сквайра і для мене та для Рідруса і для капітана. Що ще лишило ся із зброї та пороху, покидали ми у воду, котра тут була на півтретя сяжня глубока, так, що ми виділи, як там в сподї на піску сьвітить ся до сонця блискуча сталь.

Тепер показав ся початок відпливу моря і корабель став крутити ся коло якоря. З тої сторони, де були оба ґіґи, чути було якусь розмову, а то нас переконало, що Джуйс і Гунтер ще безпечні, але то як-раз наказувало нам спішити ся.

Рідрус уступив ся тепер із свого становища та спустив ся до лодки, по чім ми обїхали корабель, щоби ще забрати і капітана Смолета.

— Чуєте люди — сказав він — що вам кажу?

З льожі не відповідав нїхто.

— Я до Вас говорю Авраме Ґрей.

Все ще нїхто не відзивав ся.

— Ґрей — говорив пан Смолет трохи голоснїйше — покидаю корабель і приказую Вам іти за своїм капітаном. Я знаю, що з Вас чоловік добрий та гадаю, що й другі не такі злі як виглядають. Беру тепер годинник до руки і даю Вам трийцять секунд часу, щоби Ви прилучили ся до мене.

Настала перерва.

— Ходїть же, мій добрий чоловіче — говорив капітан дальше — не давайте так довго на себе чекати. З кождою секундою виставляю на небезпечність моє житє і житє моїх товаришів.

Аж ось почув ся крик, чути було, що на-

підклиєна на полотні, формат кишенковий: 2 зр. 60 кр.; така сама, але до завішеня на стіні 2 зр. 60 кр.; стінна з валочками 3 зр. 20 кр.

На продаж: Річники „Народної Часописи“ 1894, 1895, 1896 і 1897 по 1 зр. 50 кр. Адреса: Стефан Попович в Жовтанцях, почта в місци.

М. С. в Год.: Урядники державні а так само і учителі народні, котрі, перейшовши на емеритуру, хотіли би постійно осісти за границею, можуть лиш виїмково побирати емеритуру за призволенєм дотичного міністерства. Позаяк емеритальний фонд учителів народних стоїть під завідательством міністерства просьвіти, взглядно краєвої Ради шкільної, і учителі дістають з того фонду емеритуру, а не від громад, котрі їх оплачують, то просьбу в такій справі треба вносити до міністерства просьвіти. В справі корамізованя треба відпести ся до консуля. — **Д. Д. в К:** 1) Продаж і купно зависять від доброї волі і примусу на то нема. Як не можна нікого змусити, щоби він у когось одного, а не у иншого купував, так не можна також когось змусити до того, щоби він продавав тому, кому не хоче. Скоро же для якоїсь продажи і вигоди к упуючих суть установлені якісь публичні інституциї (як н. пр. трафіки, склади соли, дров на топливо і т. п.) з тим виразним обовязком, що мусять продавати кождому, то они без якоїсь важної причини не можуть нікому збороннти купна, тим більше, коли в даній місцевости нема другої такої самої інституциї, а потребуючі були би через то виставлені на страту. В противнім случаю — скоро не дало ся причини до відмови — треба внести жалобу до дотичних властий (н. пр. на склад друків поч.овых до Дирекциї почт; на трафіку до Дирекциї скарбу, на склад дерева до Дирекциї домен і лісів гарбових і т. д. — 2) Що маємо подавати ...ави львівскої — того не розуміємо. Пре... виставі не учать фарбувати. Впрочім ...послідних „Добрих радах“ знайдете н. пр. ...учепе, як красити вовну то також може бути промисл домашний. — **Академік поч. Дрогобич:** Який Ви академік, коли Ви й добре написати не умієте. А якже ми звідси можемо зн..., що Ви там маєте. Удайтесь до лікаря. У Львові скаже Вам перша ліпша аптика, котрий специяліст. Впрочім загляньте до якого календаря, де єсть спис лікарів. — **Читатель почта Воля М.:** Дякуємо сердечно за звернене уваги; але ми вже скорше спостерегли ся. Причина — хвилеве заступство. — **Юл Гавр. в Ож.:** Після Еренцвайґа: Assekuranz-Jahrbuch (Wien 1895) єсть в Австриї лиш одно товариство асекурацийне для худоби а то у Форарльберзі; докладної адреси не знаємо. (Єсли не милимо ся, то мабуть „Vorarlbergische Viehversicherungs-Gesellschaft in Bregenz“ повинно би вистати). Се товариство убезпечило в 1895 р. худоби на суму 4,327.478 короп. Може бути, що суть ще й инші товариства, бо коли свого часу в Раді державній вела ся нарада над справою примусового обезпеченя худоби, то підносили ся голоси з поза парляменту, що того рода товариства визискують і обманюють господарів. За границею єсть богато таких товариств, іменно в Швайцариї, Німеччині і Франциї; адрес їх не знаємо. В Швайцариї суть того рода товариства двоякі: а) обезпечують лиш від заразп; — б) на случай инших хороб і нещасливих пригод. — **Ф П. в С:** Відповідь що-до плям від ржи знайдете в послідних „Добрих радах“. Але преці могли би Ви трохи ліпше писати, щоби Вашою мазаниною не треба збавляти собі очий і тратити собі час на відгадуванє кривульок. Нехай Бог боронить, щоби й Ваші ученики мали колись так писати як Ви. — **А. в Я:** Хтось сказав так: „А коли збирачі не знали вже що збирати, взяли ся до збираня марок“. Так настав новий спорт і поробили ся т. зв. „фільателісти“ (слово се походить від грецкого „фільос“ = приятель і „ателес“ = вільний від податку; Philatelie значить „збиране марок“). Яку звязь має збиране марок з „вільним від податку“, се зараз зрозумієте: Трийцять кілька літ тому назад перші Анґлійці видумали спорт збираня марок, а „промислові“ люди завели зараз торговлю уживаними марками, від котрої не платило ся податку. Опи й зараз придумали книжочки з марками для молодіжи і вмовили в паївних родичів, що се д уже добрий спосіб до науки ґеоґрафії. Та й до нині роблять они інтерес головно на молодіжи. Хто придумав спосіб викуплювати старими марками невільників — сего не знаємо; мабуть чи таки не самі ті торговельники. Але дивувати ся треба тій „добродійности“, що „хитро мудро не великим коштом“, старими марками хоче помагати ближньому. Остаточно призбирані марки „на добродійні цілп“, за малесеньку суму або таки даром опинять ся у торговельників, а ті відобють собі свій незначний видаток в сотеро, головно на молодіжи або на яких любителях (нехай би лиш на них), котрі не знають де дівати гроші, та купують старі марки, роблять з них тапети до виклиюваня комнат, паравани, столики і т. п. Хто купує чи вибпрає марки на „добродійні цілп — не знаємо. Можемо Вам подати хиба адреси декотрих збирачів марок: Фірма Reich-Langhans в Берні на Мораві; Siegmund Friedel, Unter-Döbling Wien. Ну, а коли Ваш брат має яку дуже рідку марку, то може єї післати Ротшільдови в Парижи; дістане за ню і кілька сот зр. Той Ротшільд має збірку вартости 200.000 франків (100.000 зр.) Старі марки платять ся дуже дорого. За австрийску куверту з 3-крайцаровою маркою з 1861 р. можна легко дістати 100 зр. — 2) Треба мати VI кл. шкіл середних, щоби можна вступити до уряду податкового; вік 26 літ не стоїть на перешкоді. (На другі питаня пізнійше). — **Д В. з Гор., Гр. Дм.** (чи один і той сам? То длячого два рази?). — **Учитель над Дністром:** Відповідь в слідуючій переписці, бо ще не маємо виказу. — **М Савр. в Чернієві:** Не витягнений ані давнійше ані в послідним тягненю. — **Учитель 23:** 1) Давнійше не витягнений; з сего тягненя не маємо ще виказу.— 2) Як буде то вишлемо, але поки що не маємо часу перешукувати старі ґазети. Але чи гадаєте, що почта відшукала би Вас під адресою „Учитель 23“? То, що Ви під сподом на картці накрутили, хиба лиш Ви самі прочитаєте. Чому не написати імени виразно? — **в. Л. в Л.:** Давнійше невитягнений; з послідного тягненя не маємо ще виказу.

☛ (Просимо присилати питаня лиш на імя редактора Кирила Кахникевича, а не присилати ані марок ані карт кореспонденцийних до відповіди).

стала бійка і Аврам вибіг з раною від ножа на лици. Як той пес, на котрого свиснули, біг він до свого капітана.

— Я вже з Вами, сер — сказав він.

В найблизшій хвили він і капітан спустили ся до лодки а ми відтак зараз відчалили і взялись добре до весел.

Ми тепер позбули ся щасливо біди на кораблі, але ще не були на суши і в нашій хаті з кругляків.

Глава вісімнайцята.

Доктор розповідає дальше: Послідна їзда йоллї.

Ся пята їзда ріжнила ся значно від попередних. Насамперед мале суденце на котрім ми плили, мало занадто великий набір. Пять дорослих мужчин, з котрих три — Трелявні, Рідрус і капітан — звиш шість стіп високі творили вже самі собою більший тягар, як єго судно могло унести. До того ще прийшов порох, мариноване мясо і міхи з сухарями. Лодка пішла так глубоко, що вода на позаднім кінці сягала по сам край. Кілька разів наплила таки й до лодки, а мої штани та поли від сурдута були таки вже добре намокли, заким ми уїхали ледви сто кроків.

Капітан розділив нас на лодці так, що ми держали рівновагу. Мимотого ми не важились і віддихати.

По друге настав був тепер відплив моря і сильна струя здоймаючи дрібонькі филі верх води плила від заходу через кітлину, а відтак від полудня тим проливом, через котрий ми в рапа плили. Але навіть і ті дрібонькі филі були небезпечні для нашого, повного набору судна; а вже найгіршим було, що струя вихопила нас з доброї дороги та віднесла дальше від того місця за пригірком острова, де ми виходили на беріг. Як би не то, що ми з цілої сили плили проти струї, то було би нас занесло до гігів, де кождої хвилї могли би були з'явити ся розбишаки.

— Годі мені правити судном в ту сторону, як хата з кругляків — сказав я до капітана. Я сидів при кермі, а він і Рідрус робили веслами. — Струя пре раз у раз назад. Може би Ви трохи сильнійше веслували?

— Не можна, бо лодка готова піти під воду — сказав він. — Мусите видержати — сказав він — хоч і як Вам трудно — видержати, поки струя не попустить.

— Та струя вже не така сильна, пане — відозвав ся по хвили моряк Ґрей, що сидів на передпім кінци.

— Дякую Вам, мій чоловіче — відповів я, як би межи нами нічого не було, бо ми всї умовили ся, обходити ся з ним як зі своїм.

— А пушка! — відозвав ся нараз капітан, і мені здавало ся, як би єго голос змінив ся.

— Та й я вже о тім думав — сказав я думаючи, що він побоює ся, щоби они не схотіли стріляти в ту хату з кругляків. — Пушки не випесуть на острав, а хоч би й так, то не зможуть з нею перейти через ліси.

— Оберніть-ко ся докторе — сказав на то капітан.

Ми таки й зовсїм забули на нашу девятьфунтівку та побачили на наш страх, що тих пять злодюгів поралось коло неї та здоймали з неї полотно, котрим она була вкрита. В тій же самій хвили пригадало ся мені, що на кораблі лишили ся кулї і порох до пушок, та що ворохобники потребують лиш раз рубнути сокирою, щоби їх дістати в свої руки.

— Ізраїл був у Флїнта пушкарем — сказав Ґрей охриплим голосом.

(Дальше буде).

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 18 лютого. Є. Вел. Цісар іменував Архікн. Франца Сальватора полковником і властителем 15 полку гузарів.

Прага 18 лютого. Проти осіб, що взяли ся бойкотувати купців, котрі стоять в купецких зносинах з предсїдателем трибуналу, що судив виновників розрухів в Гаврані, розведено карне доходженє.

Задар 18 лютого. Сойм ухвалив одноголосно адресу і поручив вислати депутацию до Цісаря. Уступ в адресі в справі заведеня хорватскої або сербскої мови урядової ухвалено 33 голосами Хорватів і Сербів проти 6 італїяньских голосів.

Париж 18 лютого. На вчерашній розправі зажадав адвокат Клеменсо предложеня оригіналу бордеро. Президент відмовив. Знатоки Моріан, Жірі, Герікур потвердили, що письмо Естергазого єсть таке саме як на бордеро, а Пікар доказував відтак, що Естаргази міг написати бордеро. — Зачувати, що міністер війни має в парляменті зложити катеґоричну заяву, котра остаточно зробить може конець цілій справі.

За редакцию відповідає: **Адам Коехо ...ский**

З друкарнї В. Ловиньского під зарядом В. І. Вебера